Europos Sąjungos
oficialusis leidinys

LT
C serija

C/2024/6828

2024 11 29

TARYBOS REKOMENDACIJA

2024 m. spalio 21 d.

dėl Lenkijos ekonominės, biudžeto, užimtumo ir struktūrinės politikos

(C/2024/6828)

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 121 straipsnio 2 dalį ir 148 straipsnio 4 dalį,

atsižvelgdama į 2024 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2024/1263 dėl veiksmingo ekonominės politikos koordinavimo ir daugiašalės biudžeto priežiūros, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1466/97 ([1]), ypač į jo 3 straipsnio 3 dalį,

atsižvelgdama į Europos Komisijos rekomendaciją,

atsižvelgdama į Europos Parlamento rezoliucijas,

atsižvelgdama į Europos Vadovų Tarybos išvadas,

atsižvelgdama į Užimtumo komiteto nuomonę,

atsižvelgdama į Ekonomikos ir finansų komiteto nuomonę,

atsižvelgdama į Socialinės apsaugos komiteto nuomonę,

atsižvelgdama į Ekonominės politikos komiteto nuomonę,

kadangi:

(1) 2021 m. vasario 19 d. įsigaliojo Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/241 ([2]), kuriuo nustatyta Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonė (toliau – Priemonė). Pagal Priemonę valstybėms narėms teikiama finansinė parama reformoms ir investicijoms įgyvendinti, t. y. Sąjungos finansuojama fiskalinė paskata. Pagal Europos ekonominės politikos koordinavimo semestro prioritetus Priemone padedama užtikrinti ekonomikos bei socialinį atsigavimą ir įgyvendinti tvarias reformas ir investicijas, visų pirma reformas ir investicijas, kuriomis siekiama skatinti žaliąją ir skaitmeninę pertvarkas ir didinti valstybių narių ekonomikų atsparumą. Ja taip pat padedama stiprinti viešųjų finansų būklę ir skatinti augimą ir darbo vietų kūrimą vidutinės trukmės ir ilguoju laikotarpiu, gerinti teritorinę sanglaudą Sąjungoje ir remti tolesnį Europos socialinių teisių ramsčio įgyvendinimą;

(2) 2023 m. vasario 27 d. priimtu Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2023/435 ([3]) (toliau – „REPowerEU“) siekiama laipsniškai panaikinti Sąjungos priklausomybę nuo Rusijos iškastinio kuro importo. Tai padėtų užtikrinti Sąjungos energetinį saugumą ir įvairinti jos energijos tiekimo šaltinius, kartu didinant atsinaujinančiųjų energijos išteklių naudojimą, energijos kaupimo pajėgumus ir energijos vartojimo efektyvumą. Lenkija į nacionalinį ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą įtraukė naują skyrių „REPowerEU“, kad būtų galima finansuoti pagrindines reformas ir investicijas, kurios padės pasiekti „REPowerEU“ tikslus;

([1]) OL L, 2024/1263, 2024 4 30, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj.
([2]) 2021 m. vasario 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/241, kuriuo nustatoma ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonė (OL L 57, 2021 2 18, p. 17, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj).
([3]) 2023 m. vasario 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2023/435, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2021/241, kiek tai susiję su skyriais „REPowerEU“ ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planuose, ir iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1303/2013, (ES) 2021/1060 bei (ES) 2021/1755 ir Direktyva 2003/87/EB (OL L 63, 2023 2 28, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/435/oj).

(3) siekdama padėti priimti politikos sprendimus ir sudaryti pagrindines augimo didinimo sąlygas, 2023 m. kovo 16 d. Komisija paskelbė komunikatą „Ilgalaikis ES konkurencingumas. Perspektyvos po 2030 m.“. Komunikate išdėstyti devyni vieni kitus stiprinantys konkurencingumo veiksniai. Tarp tų veiksnių, kaip itin svarbūs politikos prioritetai reformų ir investicijų srityje siekiant įveikti dabartinius su našumu susijusius iššūkius ir didinti ilgalaikį Sąjungos ir jos valstybių narių konkurencingumą, yra prieiga prie privačiojo kapitalo, moksliniai tyrimai ir inovacijos, švietimas ir įgūdžiai, taip pat veikianti bendroji rinka. 2024 m. vasario 14 d. Komisija paskelbė komunikatą pavadinimu „2024 m. metinė bendrosios rinkos ir konkurencingumo ataskaita“. Tame komunikate išsamiai aptariami Europos bendrosios rinkos konkurenciniai pranašumai ir jai kylantys iššūkiai, analizuojant per metus įvykusius pokyčius, suskirstytus pagal nustatytus devynis konkurencingumo veiksnius;

(4) 2023 m. lapkričio 21 d. Komisija priėmė 2024 m. metinę tvaraus augimo apžvalgą, kuria pradedamas 2024 m. Europos ekonominės politikos koordinavimo semestras. 2024 m. kovo 22 d. Europos Vadovų Taryba pritarė 2024 m. metinėje tvaraus augimo apžvalgoje išdėstytiems prioritetams, kurie grindžiami keturiais konkurencingo tvarumo aspektais. 2023 m. lapkričio 21 d. Komisija pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1176/2011 ([4]) taip pat priėmė 2024 m. įspėjimo mechanizmo ataskaitą – joje Lenkija nenurodyta kaip viena iš valstybių narių, kuriose gali būti susidaręs disbalansas arba gali kilti jo susidarymo rizika ir dėl kurių reikės parengti nuodugnią apžvalgą. Be to, Komisija priėmė rekomendaciją dėl Tarybos rekomendacijos dėl euro zonos ekonominės politikos ir pasiūlymą dėl 2024 m. bendros užimtumo ataskaitos, kurioje analizuojamas užimtumo politikos gairių ir Europos socialinių teisių ramsčio principų įgyvendinimas. Taryba Rekomendaciją dėl euro zonos ekonominės politikos ([5]) (toliau – 2024 m. rekomendacija dėl euro zonos) priėmė 2024 m. balandžio 12 d., o bendrą užimtumo ataskaitą – 2024 m. kovo 11 d.;

(5) 2024 m. balandžio 30 d. įsigaliojo naujoji Sąjungos ekonomikos valdymo sistema. Sistema apima naują Reglamentą (ES) 2024/1263 dėl veiksmingo ekonominės politikos koordinavimo ir daugiašalės biudžeto priežiūros, iš dalies pakeistą Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1467/97 ([6]) dėl perviršinio deficito procedūros įgyvendinimo paspartinimo ir paaiškinimo ir iš dalies pakeistą Tarybos direktyvą 2011/85/ES ([7]) dėl reikalavimų valstybių narių biudžeto sistemoms. Naujosios ekonomikos valdymo sistemos tikslai – skatinti patikimus ir tvarius viešuosius finansus, tvarų ir integracinį augimą bei atsparumą reformomis bei investicijomis ir užkirsti kelią perviršiniam valdžios sektoriaus deficitui. Naująja ekonomikos valdymo sistema taip pat skatinama nacionalinė atsakomybė ir daugiau dėmesio skiriama vidutinės trukmės laikotarpiui kartu su veiksmingesniu bei nuoseklesniu vykdymo užtikrinimu. Kiekviena valstybė narė turi pateikti Tarybai ir Komisijai nacionalinį vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinį struktūrinį planą. Nacionaliniame vidutinės trukmės laikotarpio fiskaliniame struktūriniame plane išdėstomi valstybės narės fiskaliniai, reformų ir investicijų įsipareigojimai ir jis apima 4 arba 5 metų planavimo laikotarpį, priklausomai nuo įprastos nacionalinio teisėkūros ciklo trukmės. Nacionaliniame vidutinės trukmės laikotarpio fiskaliniame struktūriniame plane nustatytas grynųjų išlaidų ([8]) planas turi atitikti Reglamento (ES) 2024/1263 reikalavimus, įskaitant reikalavimus užtikrinti, kad valdžios sektoriaus skola būtų pradėta patikimai mažinti arba ir toliau būtų patikimai mažinama ne vėliau kaip iki koregavimo laikotarpio pabaigos arba kad ji išliktų apdairaus lygio, mažesnė nei 60 % bendrojo vidaus produkto (BVP), ir kad per vidutinės trukmės laikotarpį valdžios sektoriaus deficitas būtų sumažintas iki žemesnio už 3 % BVP pamatinę Sutarties vertę lygio ir (arba) toks išliktų. Jeigu valstybė narė įsipareigoja vykdyti atitinkamas reformas ir investicijas pagal Reglamente (ES) 2024/1263 nustatytus kriterijus, koregavimo laikotarpis gali būti pratęstas ne ilgiau kaip trejiems metams. Siekdama padėti tuos nacionalinius vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinius struktūrinius planus parengti, 2024 m. birželio 21 d. Komisija paskelbė gaires dėl informacijos, kurią valstybės narės turi pateikti savo nacionaliniuose vidutinės trukmės laikotarpio fiskaliniuose struktūriniuose planuose ir savo metinėse pažangos ataskaitose. Pagal Reglamento (ES) 2024/1263 5 ir 36 straipsnius Komisija perdavė valstybėms narėms, kai taikytina, orientacines trajektorijas ir techninę informaciją. Valstybės narės savo nacionalinius vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinius struktūrinius planus turi pateikti ne vėliau kaip 2024 m. rugsėjo 20 d., nebent konkreti valstybė narė ir Komisija susitaria šį terminą pratęsti pagrįstos trukmės laikotarpiui. Vadovaudamosi savo nacionalinėmis teisinėmis sistemomis valstybės narės gali savo vidutinės

([4]) 2011 m. lapkričio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1176/2011 dėl makroekonominių disbalansų prevencijos ir naikinimo (OL L 306, 2011 11 23, p. 25, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/1176/oj).

([5]) 2024 m. balandžio 12 d. Tarybos rekomendacija dėl euro zonos ekonominės politikos (OL C, C/2024/2807, 2024 4 23, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/2807/oj).

([6]) 1997 m. liepos 7 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1467/97 dėl perviršinio deficito procedūros įgyvendinimo paspartinimo ir paaiškinimo (OL L 209, 1997 8 2, p. 6, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1997/1467/oj.).

([7]) 2011 m. lapkričio 8 d. Tarybos direktyva 2011/85/ES dėl reikalavimų valstybių narių biudžeto sistemoms (OL L 306, 2011 11 23, p. 41, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2011/85/oj)

([8]) Grynosios išlaidos, kaip apibrėžta Reglamento (ES) 2024/1263 2 straipsnio 2 punkte: grynosios išlaidos – valdžios sektoriaus išlaidos, atėmus i) palūkanų išlaidas, ii) diskrecines pajamų priemones, iii) Sąjungos programų išlaidas, kurios visiškai atitinka Sąjungos fondų pajamas, iv) nacionalines išlaidas bendram Sąjungos finansuojamų programų finansavimui, v) bedarbio pašalpų išlaidų ciklinius elementus ir vi) vienkartines bei kitas laikinąsias priemones.

trukmės laikotarpio planų projektus aptarti savo nacionaliniuose parlamentuose, gali paprašyti nepriklausomų fiskalinių institucijų pateikti nuomonę ir gali konsultuotis su socialiniais partneriais ir kitais nacionaliniais suinteresuotaisiais subjektais;

(6) 2024 m. Europos ekonominės politikos koordinavimo semestras toliau evoliucionuoja atsižvelgiant į Priemonės įgyvendinimą. Kad būtų įgyvendinti Europos semestro politikos prioritetai, vis dar itin svarbu visiškai įgyvendinti ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planus, nes jie padeda veiksmingai spręsti visus per pastaruosius metus konkrečioms šalims pateiktose rekomendacijose nustatytus uždavinius arba didelę jų dalį. 2019, 2020, 2022 ir 2023 m. konkrečioms šalims skirtos rekomendacijos tebėra aktualios ir ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planams, kurie peržiūrėti, atnaujinti arba iš dalies pakeisti pagal Reglamento (ES) 2021/241 14, 18 ir 21 straipsnius;

(7) 2021 m. gegužės 3 d. Lenkija pagal Reglamento (ES) 2021/241 18 straipsnio 1 dalį Komisijai pateikė savo nacionalinį ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą. Pagal Reglamento (ES) 2021/241 19 straipsnį Komisija, vadovaudamasi to reglamento V priede pateiktomis vertinimo gairėmis, įvertino ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano aktualumą, efektyvumą, veiksmingumą ir darną. 2022 m. birželio 17 d. Taryba priėmė Įgyvendinimo sprendimą dėl Lenkijos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano įvertinimo patvirtinimo ([9]); 2023 m. gruodžio 8 d. jis buvo iš dalies pakeistas vadovaujantis Reglamento (ES) 2021/241 18 straipsnio 2 dalimi, kad būtų atnaujintas negrąžintinos finansinės paramos didžiausias finansinis įnašas ir įtrauktas skyrius „REPowerEU“ ([10]). Paramos dalių išmokėjimas priklauso nuo pagal Reglamento (ES) 2021/241 24 straipsnio 5 dalį Komisijos priimamo sprendimo, kad Lenkija patenkinamai pasiekė Tarybos įgyvendinimo sprendime nustatytas atitinkamas tarpines ir siektinas reikšmes. Kad būtų laikoma, jog tarpinės ir siektinos reikšmės pasiektos patenkinamai, ankstesniosios turi likti nepanaikintos;

(8) 2024 m. birželio 19 d. Komisija paskelbė 2024 m. ataskaitą dėl Lenkijos. Joje įvertinta pažanga, Lenkijos padaryta įgyvendinant atitinkamas 2019–2023 m. Tarybos priimtas jai skirtas rekomendacijas, ir apžvelgta, kaip ji įgyvendina ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą. Remiantis ta analize, šalies ataskaitoje nurodytos spragos, palyginti su tais uždaviniais, kurie ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plane sprendžiami tik iš dalies arba nesprendžiami, taip pat nauji ir kylantys uždaviniai. Be to, joje įvertinta pažanga, Lenkijos padaryta įgyvendinant Europos socialinių teisių ramstį ir siekiant Sąjungos pagrindinių tikslų užimtumo, įgūdžių ir skurdo mažinimo srityse, taip pat pažanga siekiant Jungtinių Tautų darnaus vystymosi tikslų;

(9) remiantis Eurostato patvirtintais duomenimis, Lenkijos valdžios sektoriaus deficitas padidėjo nuo 3,4 % BVP 2022 m. iki 5,1 % 2023 m., o valdžios sektoriaus skola padidėjo nuo 49,2 % BVP 2022 m. pabaigoje iki 49,6 % 2023 m. pabaigoje. Kaip paskelbta 2023 m. kovo 8 d. Komisijos komunikate „2024 m. fiskalinės politikos gairės“, Komisija, laikydamasi galiojančių teisės nuostatų ir remdamasi 2023 m. galutiniais duomenimis, imasi pirmųjų veiksmų, kad pradėtų deficito kriterijumi grindžiamas perviršinio deficito procedūras. 2024 m. birželio 19 d. Komisija paskelbė pranešimą pagal Sutarties 126 straipsnio 3 dalį. Tame pranešime aptarta Lenkijos biudžeto būklė, nes šalies valdžios sektoriaus deficitas 2023 m. viršijo Sutartyje nustatytą 3 % BVP pamatinę vertę. Pranešime padaryta išvada, kad, atsižvelgdama į tą vertinimą ir apsvarsčiusi pagal Sutarties 126 straipsnio 4 dalį parengtą Ekonomikos ir finansų komiteto nuomonę, 2024 m. liepos mėn. Komisija ketina pasiūlyti dėl Lenkijos pradėti perviršinio deficito procedūrą – pasiūlyti Tarybai dėl Lenkijos priimti sprendimą pagal Sutarties 126 straipsnio 6 dalį, kuriuo nustatoma, kad Lenkijoje yra susidaręs perviršinis deficitas;

(10) 2022 m. liepos 12 d. Taryba rekomendavo ([11]) Lenkijai imtis veiksmų siekiant 2023 m. užtikrinti, kad nacionalinėmis lėšomis finansuojamų pirminių einamųjų išlaidų augimas atitiktų bendrą neutralios fiskalinės politikos kryptį ([12]), atsižvelgiant į tolesnę laikiną ir tikslinę paramą namų ūkiams ir įmonėms, kurie labiausiai pažeidžiami dėl energijos kainų šuolių, ir iš Ukrainos bėgantiems žmonėms. Be to, Lenkijai rekomenduota būti

([9]) Dok. ST 9728/22 INIT; ST 9728/22 ADD 1.

([10]) 2023 m. gruodžio 8 d. Tarybos įgyvendinimo sprendimas, kuriuo iš dalies keičiamas 2022 m. birželio 17 d. Įgyvendinimo sprendimas dėl Lenkijos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano įvertinimo patvirtinimo (dok. ST 15835/23 INIT; ST 15835/23 ADD 1).

([11]) 2022 m. liepos 12 d. Tarybos rekomendacija dėl 2022 m. Lenkijos nacionalinės reformų programos su Tarybos nuomone dėl 2022 m. Lenkijos konvergencijos programos (OL C 334, 2022 9 1, p. 171).

([12]) Pagal Komisijos 2024 m. pavasario prognozę, remiantis 10 metų realiu potencialaus augimo vidurkiu ir 2023 m. BVP defliatoriumi, numatoma, kad 2023 m. Lenkijos vidutinės trukmės laikotarpio potencialios gamybos apimties augimas, naudojamas fiskalinės politikos krypčiai įvertinti, nominaliąja verte bus 14,5 %.

pasirengusiai einamąsias išlaidas pritaikyti prie kintančios situacijos. Lenkijai taip pat rekomenduota didinti viešąsias investicijas į žaliąją ir skaitmeninę pertvarkas, taip pat į energetinį saugumą atsižvelgiant į iniciatyvą „REPowerEU“, be kita ko, naudojantis Priemonės ir kitų Sąjungos fondų lėšomis. Remiantis Komisijos įverčiais, 2023 m. fiskalinė politika buvo skatinamoji (jos kryptis ([13]) – 0,8 % BVP) atsižvelgiant į aukštą infliaciją. Nacionalinėmis lėšomis finansuojamų pirminių einamųjų išlaidų (atėmus diskrecines pajamų priemones) augimo poveikis fiskalinės politikos krypčiai 2023 m. buvo iš esmės neutralus ir sudarė 0,0 % BVP, o tai atitiko 2022 m. liepos 12 d. Tarybos rekomendaciją. Nacionalinėmis lėšomis finansuojamų pirminių einamųjų išlaidų iš esmės neutralų poveikį lėmė (1,2 procentinio punkto) sumažėjusios (tikslinės ir netikslinės) paramos priemonių, taikytų namų ūkiams ir įmonėms reaguojant į energijos kainų šuolius, išlaidos. Pagrindiniai nacionalinėmis lėšomis finansuojamų pirminių einamųjų išlaidų (atėmus pajamų priemones) augimo veiksniai buvo viešojo sektoriaus darbo užmokesčio ir pensijų didėjimas. Priemonės dotacijomis ir kitų Sąjungos fondų lėšomis finansuojamos išlaidos 2023 m. sudarė 1,5 % BVP. Nacionalinėmis lėšomis finansuojamos investicijos 2023 m. sudarė 3,8 % BVP, t. y. per metus padidėjo 0,8 procentinio punkto, palyginti su 2022 m. Lenkija finansavo papildomas investicijas pasinaudodama Priemonės ir kitų Sąjungos fondų lėšomis ir išlaikė nacionalinėmis lėšomis finansuojamas investicijas. Lenkija finansavo viešąsias investicijas į žaliąją ir skaitmeninę pertvarkas ir energetinį saugumą, pavyzdžiui, į paramą perdavimo ir skirstomiesiems tinklams ir atsinaujinančiųjų energijos išteklių naudojimui, investicijas į jūros vėjo jėgaines ir pastatų renovaciją didinant jų energinį naudingumą bei į žaliąjį ir išmanųjį judumą. Tos viešosios investicijos finansuojamos Priemonės ir kitų Sąjungos fondų lėšomis;

(11) Komisijos 2024 m. pavasario prognozėje numatoma, kad realusis BVP išaugs 2,8 % 2024 m. ir 3,4 % 2025 m., o infliacija pagal suderintą vartotojų kainų indeksą (SVKI) bus 4,3 % 2024 m. ir 4,2 % 2025 m.;

(12) Komisijos 2024 m. pavasario prognozėje numatoma, kad 2024 m. valdžios sektoriaus deficitas sudarys 5,4 % BVP, o valdžios sektoriaus skolos santykis su BVP iki 2024 m. pabaigos padidės iki 53,7 %. Deficito padidėjimas 2024 m. daugiausia susijęs su didelėmis išlaidomis gynybai, darbo užmokesčio didinimu viešajame sektoriuje ir naujomis socialinėmis išmokomis. Remiantis Komisijos įverčiais, 2024 m. fiskalinė politika bus skatinamoji ir jos kryptis sudarys 2,4 % BVP;

(13) pagal Komisijos 2024 m. pavasario prognozę, Priemonės negrąžintina parama (dotacijomis) 2024 m., tikėtina, bus finansuojamos išlaidos, sudarančios 1,0 % BVP, palyginti su 0,1 % BVP 2023 m. Išlaidas finansuojant Priemonės dotacijomis atsiras galimybių vykdyti aukštos kokybės investicijas ir našumą skatinančias reformas be tiesioginio poveikio Lenkijos valdžios sektoriaus balansui ir skolai. Pagal Komisijos 2024 m. pavasario prognozę, Priemonės paskolomis 2024 m., tikėtina, bus finansuojamos išlaidos, sudarančios 0,9 % BVP, palyginti su 0 % BVP 2023 m.;

(14) 2023 m. liepos 14 d. Taryba rekomendavo ([14]), kad Lenkija užtikrintų apdairią fiskalinę politiką, visų pirma ribodama nacionalinėmis lėšomis finansuojamų grynųjų pirminių išlaidų ([15]) nominalų padidėjimą 2024 m., kad jis neviršytų 7,8 %. Valstybės narės paragintos, vykdant savo 2023 m. biudžetus ir rengiant savo 2024 m. biudžetus, atsižvelgti į tai, kad Komisija, remdamasi 2023 m. galutiniais duomenimis, Tarybai pasiūlys pradėti deficito kriterijumi grindžiamas perviršinio deficito procedūras. Komisijos 2024 m. pavasario prognozėje numatoma, kad Lenkijos nacionalinėmis lėšomis finansuojamos grynosios pirminės išlaidos 2024 m. padidės 12,8 %, t. y. jų augimas viršys rekomenduojamą didžiausią prieaugį. Tos išlaidos, viršijančios nacionalinėmis lėšomis finansuojamų grynųjų pirminių išlaidų rekomenduojamą didžiausią prieaugį, atitinka 2,0 % BVP 2024 m. Esama rizikos, kad tai neatitiks Tarybos rekomendacijos;

(15) be to, Taryba rekomendavo Lenkijai imtis veiksmų kaip galima greičiau 2023 ir 2024 m. laipsniškai panaikinti galiojančias neatidėliotinas energijos paramos priemones, o su tuo susijusias sutaupytas lėšas panaudoti valdžios sektoriaus deficitui mažinti. Be to, Taryba rekomendavo, kad jei dėl vėl padidėjusių energijos kainų reikėtų imtis naujų paramos priemonių arba toliau taikyti esamas paramos priemones, Lenkija turėtų užtikrinti, kad tokiomis paramos priemonėmis būtų siekiama apsaugoti pažeidžiamus namų ūkius ir įmones, kad jos būtų fiskaliniu požiūriu

([13]) Fiskalinės politikos kryptis apibrėžiama kaip pagrindinės valdžios sektoriaus biudžeto būklės metinio pokyčio matas. Ja siekiama įvertinti ekonominę paskatą, kurią lemia tiek nacionalinėmis, tiek Sąjungos biudžeto lėšomis finansuojama fiskalinė politika. Fiskalinės politikos kryptis vertinama kaip i) vidutinės trukmės laikotarpio potencialaus augimo ir ii) pirminių išlaidų, atėmus diskrecines pajamų priemones (ir neįskaitant su COVID-19 krize susijusių laikinų neatidėliotinų priemonių), bet įskaitant išlaidas, finansuojamas teikiant negrąžintiną paramą (dotacijas) iš Priemonės lėšų ir kitų Sąjungos fondų, pokyčio skirtumas. Neigiamas rodiklio ženklas atitinka skatinamąją fiskalinę politiką, o teigiamas rodiklio ženklas atitinka stabdomąją fiskalinę politiką;

([14]) 2023 m. liepos 14 d. Tarybos rekomendacija dėl 2023 m. Lenkijos nacionalinės reformų programos su Tarybos nuomone dėl 2023 m. Lenkijos konvergencijos programos (OL C 312, 2023 9 1, p. 197).

([15]) Grynosios pirminės išlaidos apibrėžiamos kaip nacionalinėmis lėšomis finansuojamos išlaidos, atėmus i) diskrecines pajamų priemones, ii) palūkanų išlaidas, iii) ciklines nedarbo išlaidas ir iv) vienkartines ir kitas laikinąsias priemones.

prieinamos ir išlaikytų paskatas taupyti energiją. Komisijos 2024 m. pavasario prognozėje įvertinta, kad neatidėliotinų energijos paramos priemonių grynosios biudžeto išlaidos ([16]) 2023 m. sudarys 0,6 % BVP, ir numatoma, kad 2024 m. jos sudarys 0,5 %, o 2025 m. – mažiau nei 0,1 % BVP. Visų pirma daroma prielaida, kad elektros energijos ir dujų kainų įšaldymo schemos galios iki 2024 m. birželio mėn., elektros energijos ir dujų kainų viršutinės ribos galios iki 2024 m. pabaigos, o centralizuoto šilumos tiekimo – iki 2025 m. birželio mėn. ([17]) Jei su tuo susijusios sutaupytos lėšos būtų naudojamos valdžios sektoriaus deficitui mažinti, kaip rekomendavo Taryba, šios projekcijos reikštų, kad 2024 m. fiskalinis koregavimas sudarys 0,2 % BVP, o nacionalinėmis lėšomis finansuojamos grynosios pirminės išlaidos ([18]) fiskalinės politikos krypčiai tais metais turės skatinamąjį 2,0 % BVP poveikį. Neatidėliotinų energijos paramos priemonių nenumatoma kaip galima greičiau 2023 ir 2024 m. laipsniškai panaikinti. Esama rizikos, kad tai neatitiks Tarybos rekomendacijos. Be to, su tuo susijusių sutaupytų lėšų panaudoti valdžios sektoriaus deficitui mažinti nenumatoma. Esama rizikos, kad ir tai neatitiks Tarybos rekomendacijos. Apskaičiuota, kad biudžeto išlaidos neatidėliotinoms energijos paramos priemonėms, kuriomis siekiama apsaugoti pažeidžiamus namų ūkius ir įmones, 2024 m. sudarys mažiau nei 0,1 % BVP (0,2 % BVP 2023 m.), ir visomis jomis išsaugomas kainos signalas mažinti energijos poreikį ir didinti energijos vartojimo efektyvumą;

(16) be to, Taryba taip pat rekomendavo, kad Lenkija išlaikytų nacionalinėmis lėšomis finansuojamas viešąsias investicijas ir užtikrintų veiksmingą dotacijų pagal Priemonę ir kitų Sąjungos fondų lėšų įsisavinimą, visų pirma siekdama skatinti žaliąją ir skaitmeninę pertvarkas. Komisijos 2024 m. pavasario prognozėje numatoma, kad 2024 m. nacionalinėmis lėšomis finansuojamos viešosios investicijos padidės iki 4,0 % BVP (nuo 3,8 % BVP 2023 m.). Tai atitinka Tarybos rekomendaciją. Iš Sąjungos fondų gautomis pajamomis, įskaitant Priemonės dotacijas, finansuojamos viešosios išlaidos 2024 m. savo ruožtu turėtų padidėti iki 1,9 % BVP (nuo 1,5 % BVP 2023 m.);

(17) remiantis iki galutinio prognozės parengimo termino turėta informacija apie politikos priemones ir darant prielaidą, kad politika nesikeis, Komisijos 2024 m. pavasario prognozėje numatoma, kad 2025 m. valdžios sektoriaus deficitas sudarys 4,6 % BVP. Deficito sumažėjimas 2025 m. daugiausia atspindi ciklinį pakilimą ir energijos paramos priemonių taikymo pabaigą. Valdžios sektoriaus skolos santykis su BVP 2025 m. pabaigoje turėtų padidėti iki 57,7 %. Be didelio deficito, skolos santykio su BVP padidėjimą lemia dideli investicijoms į karinę įrangą skirti išankstiniai pinigų mokėjimai;

(18) dauguma socialinių išmokų vis dar nėra tikslinės ir nėra grindžiamos namų ūkio materialine padėtimi. Todėl gerovės sistemos perskirstomoji galia yra menka. 2023 m. buvo gerokai padidinta visuotinė išmoka vaikui ir išlaikyta 13-oji pensija. Biudžeto dokumentuose būtų galima užtikrinti didesnį vykdomų ir planuojamų investicijų skaidrumą. Trūksta integruotos ir išsamios apžvalgos apie vykdomas investicijas ir jų finansavimo šaltinius, įskaitant nebiudžetinius fondus ir valstybės valdomas įmones. Nors dalį tokios informacijos galima rasti, ji pateikiama skirtinguose dokumentuose, pavyzdžiui, daugiametėse investicijų programose ir valstybės valdomų įmonių arba nebiudžetinių fondų finansiniuose planuose. Viešųjų investicinių projektų vertinimo bei atrankos ir *ex post* peržiūrų atlikimo procedūros yra nepakankamos. Standartizuotos projektų vertinimo metodikos taikomos tik Sąjungos finansuojamoms investicijoms, tačiau jas būtų galima taikyti visoms didelėms vyriausybės finansuojamoms investicijoms. Projektų atrankos procedūros įvairiose ministerijose skiriasi ir priklauso nuo projekto rūšies ir finansavimo šaltinio. Nėra standartinių projektų atrankos ir prioritetų nustatymo kriterijų centrinės valdžios lygmeniu;

(19) Lenkija yra viena iš sparčiausiai senėjančių Sąjungos šalių ir ilgalaikės demografinės tendencijos darys poveikį jos pensijų sistemai. Norint užtikrinti ekonomikos augimą ir būsimų pensijų adekvatumą, labai svarbu nuolat didinti faktinį pensinį amžių užtikrinant aktyvų vyresnio amžiaus darbuotojų dalyvavimą darbo rinkoje. Lenkijai skirtos 2024 m. ataskaitos dėl senėjimo projekcijos rodo antrą pagal dydį adekvatumo sumažėjimą, kuris apskaičiuojamas kaip vidutinės pensijos ir vidutinio bruto darbo užmokesčio išėjimo į pensiją dieną santykis. Jei adekvatumo rodiklis išliktų artimas dabartiniam lygiui, iki 2070 m. viešosios išlaidos padidėtų 4,6 procentinio punkto BVP. Pensijų išmokas ūkininkams daugiausia subsidijuoja valstybė – 2023 m. jos sudarė 0,6 % BVP, o surinktų draudimo įmokų apskaičiavimo metodas neskatina pereiti prie bendrosios pensijų sistemos ir tai trukdo tarpsektoriniam darbo jėgos

([16]) Šis skaičius rodo metines tų priemonių biudžeto išlaidas, įskaitant pajamas ir išlaidas, ir, kai taikytina, atmetus pajamas iš mokesčių, taikomų nenumatytam energijos tiekėjų pelnui.

([17]) Komisijos 2024 m. pavasario prognozėje iš esmės daroma prielaida, kad priemonės, kurių, Lenkijos teigimu, nebus atsisakyta iki 2024 m. pabaigos, darys poveikį biudžetui ir 2025 m.

([18]) Šis poveikis vertinamas kaip valdžios sektoriaus pirminių išlaidų, atėmus i) papildomą diskrecinių pajamų priemonių poveikį biudžetui, ii) vienkartines bei iii) ciklines nedarbo išlaidas ir iv) Priemonės negrąžintina parama (dotacijomis) ir kitų Sąjungos fondų lėšomis finansuojamas išlaidas, pokytis, palyginti su vidutinio laikotarpio (10 metų) vidutiniu potencialiu nominaliojo BVP prieaugiu, išreikštas kaip santykis su nominaliuoju BVP.

judumui. Nors Lenkija įgyvendino vieną savo ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plane numatytą tikslinę priemonę, kad paskatintų dirbti sulaukus teisės aktais nustatyto pensinio amžiaus, reikėtų dėti daugiau pastangų, kad būtų sprendžiami su būsimų pensijų adekvatumu ir tvarumu susiję uždaviniai;

(20) pagal Reglamento (ES) 2021/241 19 straipsnio 3 dalies b punktą ir to reglamento V priedo 2.2 kriterijų, į ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą įtraukta daug viena kitą papildančių reformų ir investicijų, kurios turi būti įgyvendintos ne vėliau kaip 2026 m. Tos reformos ir investicijos turėtų padėti veiksmingai spręsti visus atitinkamose šaliai skirtose rekomendacijose nustatytus uždavinius arba didelę jų dalį. Kad būtų padidintas Lenkijos ilgalaikis konkurencingumas vykdant žaliąją ir skaitmeninę pertvarkas, kartu užtikrinant socialinį teisingumą, per šį trumpą laikotarpį labai svarbu sparčiai vykdyti veiksmingą ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano, įskaitant skyrių „REPowerEU“, įgyvendinimą. Siekiant iki 2026 m. rugpjūčio mėn. įvykdyti ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano įsipareigojimus, labai svarbu, kad Lenkija tęstų reformų įgyvendinimą ir spartintų investicijas spręsdama atitinkamus uždavinius, kartu užtikrindama tvirtus administracinius gebėjimus. Kad būtų užtikrinta plataus masto atsakomybė už sėkmingą ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano įgyvendinimą, itin svarbus tebėra sistemingas vietos ir regionų valdžios institucijų, socialinių partnerių, pilietinės visuomenės ir kitų atitinkamų suinteresuotųjų subjektų dalyvavimas;

(21) per sanglaudos politikos programų laikotarpio vidurio peržiūrą, pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2021/1060 ([19]) 18 straipsnį, Lenkija iki 2025 m. kovo mėn. turi peržiūrėti kiekvieną programą, remiamą Europos regioninės plėtros fondo (ERPF), „Europos socialinio fondo +“ (ESF+), Sanglaudos fondo ir Teisingos pertvarkos fondo (TPF) lėšomis, atsižvelgdama į, be kita ko, 2024 m. priimtose šaliai skirtose rekomendacijose ir nacionaliniame energetikos ir klimato srities veiksmų plane nustatytus uždavinius. Ta peržiūra yra Sąjungos finansavimo, įtraukto į kiekvieną programą, galutinio paskyrimo pagrindas. Lenkija padarė pažangą įgyvendindama sanglaudos politikos programas ir Europos socialinių teisių ramstį, tačiau vis dar yra spręstinų uždavinių, o regioniniai skirtumai tarp rytinių regionų ir likusios šalies dalies toliau didėjo. Labai svarbu sparčiau įgyvendinti sanglaudos politikos programas. Programose sutarti prioritetai tebėra aktualūs. Svarbu, kad Lenkija investuotų į novatorišką ir pažangią ekonominę transformaciją ir stiprintų mokslo ir verslo atstovų bendradarbiavimą. Norint paspartinti žaliąją pertvarką ir perėjimą nuo anglių reikia imtis veiksmų, be kita ko, plėsti švarios energijos gamybą, daugiau investuoti į nulinio ŠESD balanso technologijų gamybą, mažinti energijos suvartojimą ir oro taršą. Svarbu investuoti į skaitmeninius ir žaliuosius įgūdžius. Teritorinių skirtumų, susijusių su prieiga prie kokybiškų ir įperkamų vaikų priežiūros paslaugų, mažinimas tebėra vienas iš prioritetų. Atliekant sanglaudos politikos programų laikotarpio vidurio peržiūrą vertėtų skirti daugiau dėmesio investicijoms į paramos ne Sąjungos piliečiams sistemą ir galimybėms, kuriomis visapusiškai remiama jų integracija, nes Lenkija susidūrė su precedento neturinčiu pabėgėlių iš Ukrainos antplūdžiu. Lenkija galėtų pasinaudoti Europos strateginių technologijų platforma, sukurta Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2024/795 ([20]), kad paremtų savo ekonomikos transformaciją, visų pirma švarių ir efektyviai išteklius naudojančių technologijų srityje;

(22) be ekonominių ir socialinių uždavinių, kurie sprendžiami ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planu ir naudojantis kitais Sąjungos fondais, Lenkijai kyla tam tikrų papildomų uždavinių, susijusių su darbo jėgos trūkumu, įmonių skaitmenizacija, viešaisiais pirkimais, centralizuotu šilumos tiekimu ir vandentvarka;

(23) darbo jėgos trūkumas kenkia Lenkijos ekonomikos konkurencingumui. 2023 m. 66 % Lenkijos darbdavių nurodė, kad sunku užpildyti laisvas darbo vietas, palyginti su 75 % darbdavių pasaulio mastu, nurodžiusių, kad sunku rasti reikiamų specialistų. Todėl itin svarbu didinti grupių, kurių užimtumo lygis mažiausias, dalyvavimą darbo rinkoje – pavyzdžiui, asmenų su negalia (asmenų su negalia užimtumo lygio skirtumas 2022 m. buvo 31,3 procentinio punkto, t. y. gerokai viršijo 21,4 procentinio punkto Sąjungos vidurkį) arba moterų (2023 m. vyrų ir moterų užimtumo lygio skirtumas Lenkijoje vidutiniškai buvo 11,8 procentinio punkto, o 55–64 m. amžiaus asmenų – 23,3 procentinio punkto). Lenkija atsilieka nuo 2030 m. Sąjungos tikslo užtikrinti, kad suaugusiųjų mokymosi programose dalyvautų 51,7 % suaugusiųjų (šiuo metu šis rodiklis yra 20,3 %), o tai trukdo pasinaudojus perkvalifikavimo ir kvalifikacijos kėlimo galimybėmis pereiti į sektorius, kuriuose trūksta darbo jėgos. Be to, ilgalaikės priežiūros sistema yra nepakankamai išvystyta, tokia priežiūra ir toliau tenka šeimoms, visų pirma

([19]) 2021 m. birželio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/1060, kuriuo nustatomos bendros Europos regioninės plėtros fondo, „Europos socialinio fondo +“, Sanglaudos fondo, Teisingos pertvarkos fondo ir Europos jūrų reikalų, žvejybos ir akvakultūros fondo nuostatos ir šių fondų bei Prieglobsčio, migracijos ir integracijos fondo, Vidaus saugumo fondo ir Sienų valdymo ir vizų politikos finansinės paramos priemonės taisyklės (OL L 231, 2021 6 30, p. 159, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1060/oj).

([20]) 2024 m. vasario 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2024/795, kuriuo sukuriama Europos strateginių technologijų platforma (STEP) ir iš dalies keičiami Direktyva 2003/87/EB bei reglamentai (ES) 2021/1058, (ES) 2021/1056, (ES) 2021/1057, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) 2021/1060, (ES) 2021/523, (ES) 2021/695, (ES) 2021/697 ir (ES) 2021/241 (OL L, 2024/795, 2024 2 29, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/795/oj).

moterims, ir kitiems neformaliesiems slaugytojams. Formaliosios priežiūros namuose paslaugų aprėptis yra maža – jas gauna 13 % 65 metų amžiaus ir vyresnių asmenų, kuriems reikalinga tokia priežiūra, t. y. gerokai mažiau už Sąjungos vidurkį (30 % 2022 m.), o senėjant visuomenei šie poreikiai sparčiai auga. Numatoma, kad 65 metų amžiaus ir vyresnių gyventojų dalis 2030 m. pasieks 21,9 %, o 2050 m. – 29,1 %. Skatinant didesnį neformaliųjų slaugytojų, daugiausia moterų, ekonominį aktyvumą, šiuo tikslu gerinant galimybes naudotis formaliosios ilgalaikės priežiūros namuose paslaugomis ir bendruomeninės globos paslaugomis, gali būti didinamas dalyvavimas darbo rinkoje;

(24) viešųjų pirkimų sistemai neigiamą poveikį vis dar daro tai, kad yra mažai įmonių, teikiančių pasiūlymus. Dėl to jau daug metų labai dažnai pateikiamas vienintelis pasiūlymas (tokie atvejai sudarė 54 % 2023 m. ir daugiau kaip 50 % per pastaruosius penkerius metus). Nepaisant lūkesčių, 2021 m. sausio mėn. įsigaliojęs viešųjų pirkimų įstatymas nepadėjo nedelsiant pašalinti pagrindinių trūkumų. Todėl reikia atlikti patikimą ir išsamią nuolatinės ir vis didėjančios problemos – mažos konkurencijos viešųjų pirkimų srityje – pirminių priežasčių analizę. Spręsti tas problemas gali būti lengviau, jei bus vis labiau skaitmenizuojamas viešųjų pirkimų procesas ir rengiamos mokymo programos mažosioms ir vidutinėms įmonėms (MVĮ);

(25) Lenkija turi galimybių pagerinti savo skaitmeninės pertvarkos rezultatus ir padidinti savo indėlį siekiant Sąjungos skaitmeninio dešimtmečio tikslų. Nors padaryta pažanga skaitmenizuojant viešąsias paslaugas, Lenkija atsilieka verslo skaitmenizacijos srityje. Lenkijos MVĮ, kurių skaitmeninio intensyvumo lygis yra bent bazinis, dalis yra 50 %, t. y. mažesnė už Sąjungos vidurkį, kuris yra 57,7 % (o Sąjungos 2030 m. tikslas yra 90 %). Tik 24,7 % įmonių rengia specialius informacinių ir ryšių technologijų srities mokymus savo darbuotojams, todėl tų darbuotojų skaitmeninių įgūdžių lygis yra žemas. Siekdama sustiprinti savo ekonomikos augimo potencialą ir paskatinti privačiąsias investicijas, Lenkija turėtų sudaryti palankesnes sąlygas naudotis pažangiomis technologijomis, visų pirma MVĮ, ir skatinti startuolių ekosistemas gerindama galimybes mokytis, teikdama techninę bei finansinę paramą ir skatindama žinių perdavimą;

(26) pastarąjį dešimtmetį galutinės energijos suvartojimas Lenkijoje augo. 2022 m. jis buvo 14,5 % didesnis nei 2013 m., nors visoje Sąjungoje jis sumažėjo 5,5 %. Jei pastarųjų šešerių metų trajektorija išliks tokia pati, Lenkija savo energijos vartojimo efektyvumo tikslą viršys 28 %. Visų pirma centralizuoto šilumos tiekimo sistemos tiekia šilumą 42 % gyventojų, tačiau jos vis dar labai priklausomos nuo anglių, o aiškus priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo planas, kuriame daug dėmesio būtų skiriama energijos vartojimo efektyvumo aspektui, dar nepasiūlytas. Nors dabartinėje politikoje numatytas perėjimas prie gamtinių dujų ir biomasės, reikia parengti priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo planą, pagal kurį pirmenybė būtų teikiama energijos vartojimo efektyvumui, tvariems atsinaujinantiesiems šilumos ištekliams ir atliekinės šilumos naudojimui. Lenkija įgyvendino nacionalinę gyvenamųjų pastatų renovacijos skatinimo politiką, įskaitant svarbias subsidijų schemas, finansuojamas pagal ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą. Tačiau tą politiką reikia toliau stiprinti ir suderinti su Sąjungos 2030 m. klimato srities tikslais. Todėl reikia imtis tikslinių veiksmų pastatų išmetamam anglies dioksido kiekiui sumažinti, ypatingą dėmesį skiriant energijos vartojimo efektyvumo didinimui ir centralizuoto šilumos tiekimo priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimui;

(27) Lenkija susiduria su iššūkiais, susijusiais su prisitaikymu prie klimato kaitos, pavyzdžiui, su sausrų ir potvynių rizika. Į ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą įtrauktos priemonės, skirtos vandens sulaikymui kaimo vietovėse gerinti, tačiau kitos nacionalinės žemės ūkio, miškininkystės ir vandentvarkos politikos priemonės vis dar nėra pritaikytos su klimatu susijusiai rizikai ir poveikiui mažinti. Didesnį politikos nuoseklumą būtų galima pasiekti glaudžiau koordinuojant įvairių institucijų, atsakingų už atitinkamą politiką, veiksmus. Tai galėtų padėti įgyvendinti tvarius sprendimus, pavyzdžiui, gamtos procesais pagrįstus prisitaikymo prie klimato kaitos sprendimus, kurie padėtų padidinti vandens atsargas ir prisitaikyti prie klimato kaitos, kartu užtikrinant ilgalaikį žemės ūkio ir kitų nuo ekosistemų funkcijų priklausomų sektorių tvarumą,

REKOMENDUOJA Lenkijai 2024 ir 2025 m. imtis šių veiksmų:

1. Laiku pateikti vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinį struktūrinį planą. Laikantis reformuoto Stabilumo ir augimo pakto reikalavimų, grynųjų išlaidų ([21]) augimą 2025 m. apriboti iki tokio tempo, kuris padėtų, *inter alia*, vidutinės trukmės laikotarpiu valdžios sektoriaus deficitą sumažinti, kad būtų pasiekta Sutartyje nustatyta 3 % BVP pamatinė vertė, o valdžios sektoriaus skolą išlaikyti apdairaus lygio. Didinti viešųjų išlaidų veiksmingumą, be kita ko, tikslingiau

([21]) Pagal Reglamento (ES) 2024/1263 2 straipsnio 2 punktą, grynosios išlaidos – valdžios sektoriaus išlaidos, atėmus palūkanų išlaidas, diskrecines pajamų priemones, Sąjungos programų išlaidas, kurios visiškai atitinka pajamas iš Sąjungos fondų, nacionalines išlaidas bendram Sąjungos finansuojamų programų finansavimui, bedarbio pašalpų išlaidų ciklinius elementus ir vienkartines bei kitas laikinąsias priemones.

paskirstant socialines išmokas, taip pat užtikrinti didesnį investicijų planavimo skaidrumą ir platesnį projektų vertinimui ir atrankai skirtų standartizuotų procedūrų taikymą. Užtikrinti būsimų pensijų išmokų adekvatumą ir padidinti pensijų sistemos tvarumą, be kita ko, imantis priemonių, susijusių su faktiniu pensiniu amžiumi, ir pertvarkant lengvatines pensijų sistemas.

2. Stiprinti administracinius gebėjimus valdyti ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą, spartinti investicijas ir išlaikyti reformų įgyvendinimo pagreitį. Spręsti atitinkamus uždavinius, kad būtų galima nuolat, sparčiai ir veiksmingai įgyvendinti ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą, įskaitant skyrių „REPowerEU“, užtikrinant, kad reformos ir investicijos būtų užbaigtos iki 2026 m. rugpjūčio mėn. Sparčiau įgyvendinti sanglaudos politikos programas. Atliekant tų programų laikotarpio vidurio peržiūrą toliau daugiausia dėmesio skirti sutartiems prioritetams, imtis veiksmų, kad ne Sąjungos piliečiai būtų labiau remiami ir geriau integruojami, kartu apsvarstant Europos strateginių technologijų platformos iniciatyvos teikiamas galimybes didinti konkurencingumą.

3. Imtis veiksmų, kad būtų padidintas nepalankioje padėtyje esančių grupių dalyvavimas darbo rinkoje, be kita ko, gerinant ilgalaikės formaliosios priežiūros namuose ir bendruomeninės priežiūros paslaugų kokybę ir prieinamumą. Skatinti konkurenciją viešųjų pirkimų procesuose, kad jie būtų veiksmingesni ir ne tokie sudėtingi, ypač MVĮ. Remti privačiąsias investicijas skatinant įmonių skaitmenizaciją.

4. Imtis priemonių, kad būtų paspartintas laipsniškas iškastinio kuro atsisakymas centralizuoto šilumos tiekimo sektoriuje, pereinant prie atsinaujinančiųjų išteklių energijos. Tobulinti politiką, susijusią su vandens išteklių apsauga ir tvariu naudojimu, kad būtų užtikrintas ilgalaikis nuo ekosistemų funkcijų priklausomų sektorių tvarumas.

Priimta Liuksemburge 2024 m. spalio 21 d.

Tarybos vardu

Pirmininkas

NAGY I.